

Notitie

Onderwerp: QuickScan archeologie transformatorstation Meeden

Projectnummer: 358874

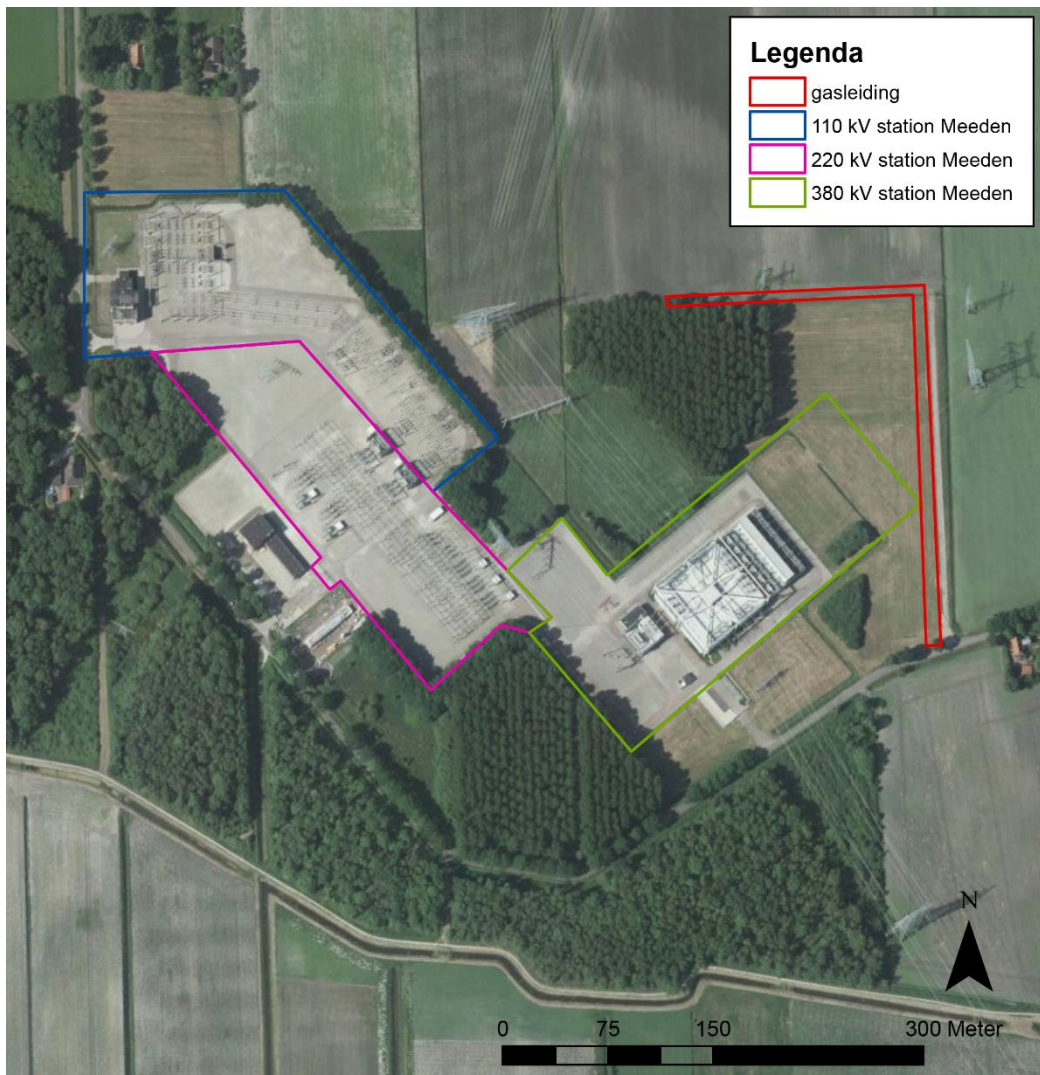
Referentienummer SWNL0216124

Datum: 01-05-2018

1 Inleiding

Aan de Beneden Veensloot te Meeden (gemeente Midden-Groningen) wordt de capaciteit van een bestaand transformatorstation uitgebreid (zie figuur 1). Er wordt een nieuw bestemmingsplan geschreven dat dit mogelijk maakt. Er wordt een nieuwe transformatoreenheid (DRT) bijgeplaatst. Deze komt naast de bestaande transformatoren.. Deze komen naast de bestaande transformatoren. De oppervlakte van dit plangebied is ca. 1 ha. Voor deze uitbreiding moet een gasleiding worden omgelegd. Deze wordt op 1,0 tot 1,44 m -NAP aangelegd, ca. 1,5-2 m -mv. De gasleiding heeft een diameter van 40 cm en een lengte van ca. 420 m. Het terrein van het transformatorstation wordt ingericht in drie afzonderlijke bouwblokken: 110 kV station Meeden; 220 kV station Meeden en 380 kV station Meeden. Het totale oppervlak van het in onderhavige quickscan behandelde plangebied is circa 12 ha.

De geplande graafwerkzaamheden kunnen eventueel aanwezige archeologische resten verstoren en/of vernietigen.

Figuur 1 Locatie van het plangebied

2 Ligging en huidige gebruik

Het plangebied ligt ter hoogte van en ten noordoosten van het huidige transformatorstation en is in gebruik als transformatorstation en landbouwperceel.

3 Beleidskader

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' geldt geen dubbelbestemming archeologie ter plaatse van het plangebied. Het bestemmingsplan is gebaseerd op de Archeologische Monumentenkaart en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden van Nederland. Voor wat betreft het plangebied van het buitengebied Menterwolde, heeft dit geresulteerd in drie dubbelbestemmingen ter bescherming van de archeologische monumenten alsmede van de archeologisch waardevolle gebieden. Het plangebied valt hier dus buiten.

De gemeente Midden-Groningen heeft geen archeologische beleidskaart. Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) heeft het plangebied een lage tot middelhoge waarde.

4 Bodem

Het plangebied ligt in de Oude Groninger Veenkoloniën, een gebied dat vanaf het laat Mesolithicum bedekt is geweest met hoogveen; daarvoor bestond het gebied uit een licht glooiend dekzandlandschap, dat periodiek bezocht werd door jager-verzamelaars. Pas na de grootschalige ontginningen in de Nieuwe tijd (17^e/18^e eeuw) was in het gebied permanente bewoning mogelijk. De bodem in het plangebied bestaat volgens de bodemkaart (Alterra, geraadpleegd via geodata.nationaalgeoregister.nl) ter plaatse van de gasleiding uit moerige podzolgronden met een veenkoloniaal dek en een moerige tussenlaag (eenheid iWp). Het centrale deel van het plangebied bestaat uit veldpodzolgronden met lemig, fijn zand (eenheid Hn23); de randzones uit moerige eerdgronden met een veenkoloniaal dek en een moerige tussenlaag op zand en veengronden met een veenkoloniaal dek op zand, zonder humuspodzol, beginnend ondieper dan 120 cm (resp. eenheden iWz en iVz). Het dagzomende dekzand in het centrale deel van het plangebied wijst op een relatief hoger gelegen dekzandopduiking, omringd door relatief lager gelegen gebieden, waar nog resten veen in de ondergrond aanwezig zijn.

Volgens de geomorfologische kaart (Alterra, geraadpleegd via geodata.nationaalgeoregister.nl) bestaat de bodem in de randzones van het plangebied uit een ontgonnen veenvlakte, al dan niet bedekt of opgevuld met klei en/of dekzand (eenheid 1M81). Het centrale deel van het plangebied bestaat uit ten dele verspoelde dekzanden (bedekt door veen en/of over-stromingsmateriaal) (eenheid 2M53). Deze data tonen aan dat het plangebied relatief laag is gelegen en is afgevlakt en/of overspoeld.

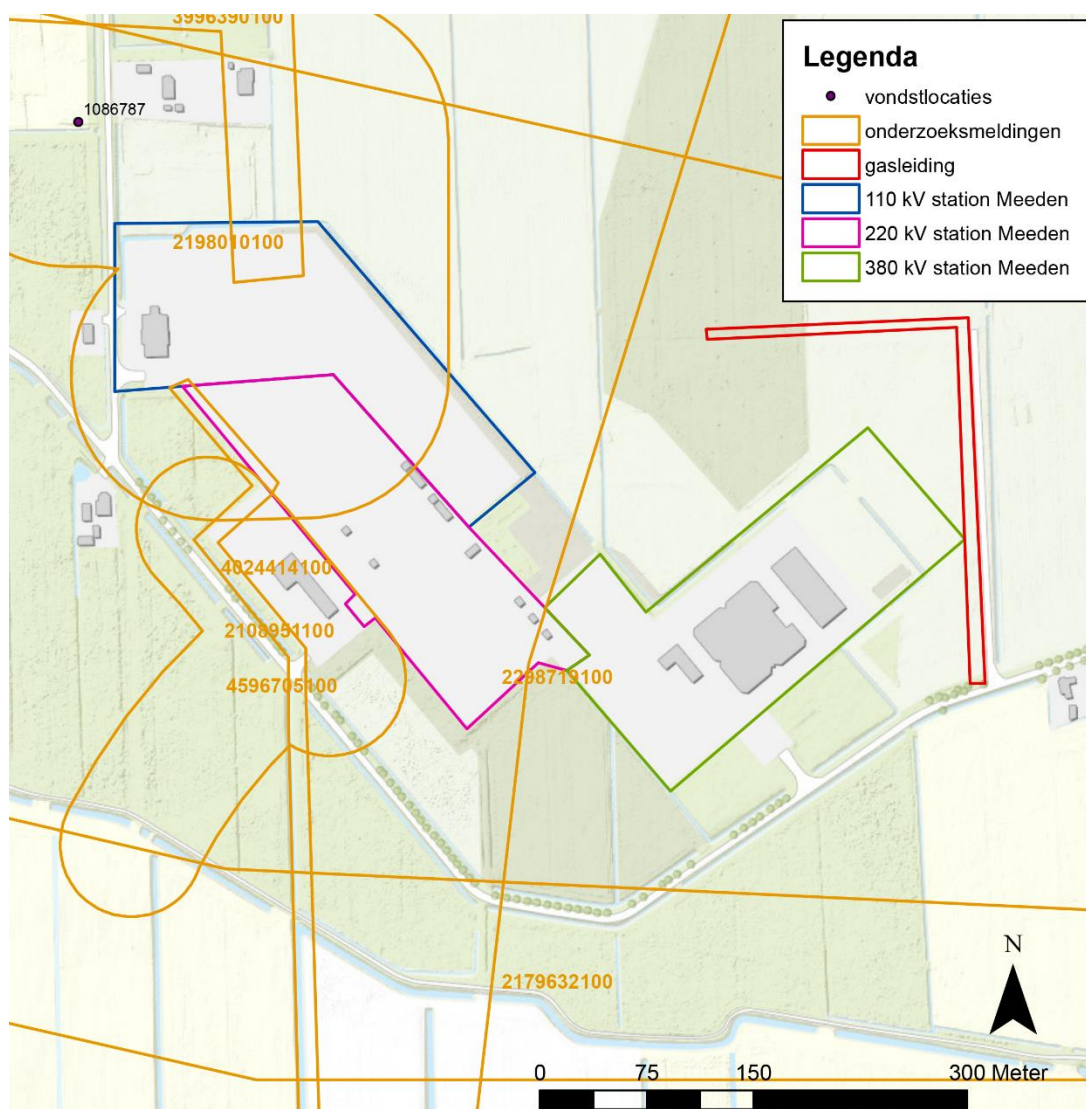
In het kader van de uitbreiding van het Enexis trafostation ten zuidwesten van het plangebied heeft in 2014 een milieukundig booronderzoek plaatsgevonden. Onder een laag grind, met een gemiddelde dikte van 0,15 m, bevindt zich een pakket ingebracht geel (cunet)zand met een dikte variërend van 0,6 m tot 1,10 m. De bodem is verstoord tot 1 m -mv tot 1,70 m -mv. Dit verstoord pakket bestaat veelal uit verstoord, zwak humeus bruingrijs zand, soms met veenresten. Onder het verstoord pakket bevindt zich de C-horizont: het niet door bodemvorming beïnvloede zandpakket. Dit zand is lichtbruin tot geel van kleur en bevat in één boring nog veenrestanten. In geen enkele boring is nog een (restant van een) intacte bodemopbouw waargenomen. Pas vanaf een gemiddelde diepte van 1,40 m -mv is de bodem onverstoord: dit is ruim in de C-horizont. De kans dat de rest van het als trafostation ingerichte terrein een vergelijkbare bodemopbouw heeft is groot.

5 Archeologie

Er zijn in de nabijheid van het plangebied twee archeologische waarnemingen gedaan (figuur 2). Dit betreffen de doorsnede van een veendijk uit de Nieuwe tijd (vondstlocatie 1060487) en een vuursteenvindplaats in een intact podzolprofiel (vondstlocatie 1086787).

Nabij het plangebied zijn reeds eerder archeologische onderzoeken uitgevoerd, in het kader van de aanleg van leidingtracés. Uit het uitgevoerde booronderzoek, in het kader van het 110kV-Tracé CS-Scheemda - Trafostation Beneden Veensloot, is naar voren gekomen dat er geen aanwijzingen zijn voor archeologische vindplaatsen (2198010100). Een bureau-onderzoek, uitgevoerd in het kader van een tracéstudie voor het tracé Zuidwending-Meeden, adviseert in gebieden met een middelhoge verwachting een inventariserend veldonderzoek, door middel van boringen, uit te voeren (2298719100).

Voor zover bekend heeft geen archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden in of nabij het plangebied.

Figuur 2 Archeologische onderzoeken en vondstlocaties

6 Oude kaarten

Op basis van oude kaarten (geraadpleegd via www.topotijdreis.nl) hebben in het verleden geen huizen of andere bebouwing gestaan ter plekke van het plangebied. Het is vanaf, in ieder geval, het begin van de 19^e eeuw in gebruik geweest als akkerland.

7 Advies

Het plangebied heeft een lage archeologische verwachting.¹ Er is bewoning mogelijk geweest op het pleistocene zand, totdat dit door veenvorming vanaf het laat-Mesolithicum onbewoonbaar werd. De top van het zand, dat sinds de ontginning aan het maaiveld ligt, is vermoedelijk verstoord tijdens de ontginning van het veen en de inrichting van het terrein als transformatorstation. De verwachting is dat er geen archeologische resten aanwezig zullen zijn ter plekke van het plangebied. Bovendien heeft het plangebied geen archeologische dubbelbestemming toegekend gekregen. Er wordt geadviseerd geen nader archeologisch onderzoek uit te laten voeren ter plekke van het plangebied.

¹ Op de IKAW heeft het plangebied een lage tot middelhoge verwachting. Deze kaart is echter niet geschikt voor gebruik op het schaalniveau van het plangebied. Hier wordt daarom beargumenteerd van de verwachting op de IKAW afgeweken.

Verantwoording

	QuickScan archeologie transformatorstation Meeden
Projectnummer	358874 SWNL0216124
Datum	Revisie 3 01-05-2018
Auteur	Jitske Blom & Hilde Boon jitske.blom@sweco.nl
Gecontroleerd door	Hilde Boon
Goedgekeurd door	Wesley van Breda